II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT
av den 9 april 2002
om användningen av statligt stöd till kolindustrin i Frankrike för åren 1994 till 1997

[delgivet med nr K(2002) 1329]

(Endast den franska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2002/541/EKSG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, särskilt artikel 4 c i detta,

med beaktande av kommissionens beslut nr 3632/93/EKSG av den 28 december 1993 om gemenskapsregler för statsstöd till kolindustrin [1],

efter att i enlighet med artikel 88 i EKSG-fördraget [2] ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Den 26 augusti 1997 inlämnade fem franska företag ett klagomål till kommissionen mot det statliga företaget Charbonnages de France. Dessa fem företag var Thion & Cie, Maison Balland Brugneaux, Société Nouvelle Vinot Postry, Etablissements Lekieffre, och Charbogard (nedan kallade de klagande).

(2) I klagomålet anförs att statligt stöd som Frankrike på årsbasis och efter kommissionens godkännande beviljat Charbonnages de France inom ramen för beslut nr 3632/93/EKSG har använts på ett icke godkänt sätt. Klagomålet syftar till att kritisera att företaget Charbonnages de France har sålt kol till ett generellt lägre pris än världsmarknadspriset, något som därmed har hindrat all konkurrens. Detta pris skall ha möjliggjorts endast genom otillåtlig användning av statligt stöd som Frankrike beviljat Charbonnages de France för att stödja företagets kolproduktion. Enligt de klagande har detta förfarande medfört snedvridning av konkurrensen på den franska marknaden för importerat kol till industri-, bostads- och tjänstesektorn. De klagande grundar särskilt sin argumentation på bestämmelserna i beslut nr 3632/93/EKSG.

[1] EGT L 329, 30.12.1993, s. 12.
[2] EGT C 99, 10.4.1999, s. 9.

(3) Till följd av detta klagomål och för att undersöka om det var välgrundat begärde kommissionen kompletterande upplysningar från de klagande. Två bilagor till klagomålet inlämnades av de klagande, den 19 februari 1998 och den 19 oktober 1998.

(4) Kommissionen har haft överläggningar med företrädare för Charbonnages de France och de franska myndigheterna. Möten ägde rum den 22 januari, den 15 september och den 2 oktober 1998. I en skrivelse från kommissionen av den 26 november 1998 informerades Frankrike även om vilka eventuella överträdelser mot gemenskapsrätten som de förhållanden som ligger till grund för klagomålet kan utgöra.

(5) De uppgifter som lämnades av de franska myndigheterna räckte inte för att de klagandes påståenden skulle kunna tillbakavisas. Kommissionen skickade därför den 9 februari 1999 en formell underrättelse till den franska regeringen, med en redogörelse för bakgrunden till klagomålet och de rättsliga principer som eventuellt hade överträtts ([3]). Kommissionen uppmanade Frankrike att lägga fram hållbara argument utifrån vilka det skulle vara möjligt att dra slutsatsen att stödet till Charbonnages de France var förenligt med gemenskapsrätten, om så var fallet. Frankrike besvarade kommissionens formella underrättelse genom en skrivelse av den 8 april 1999.

(6) Kommissionens formella underrättelse avsåg stöd till den franska kolindustrin som beviljats genom kommissionens beslut 95/465/EKSG ([4]), 95/519/EKSG ([5]) och 96/458/EKSG ([6]), för åren 1994, 1995 och 1996. Kommissionen hade även beräknat det stödbelopp som antogs vara oförenligt för året 1997. Stödet för detta år anmäldes av Frankrike den 31 juli 1997 och godkändes genom kommissionens beslut 2001/85/EKSG ([7]), dock med förbehåll för ett belopp på 35 miljoner franska franc som kommissionen skall besluta om efter att ha granskat det klagomål som är föremål för detta beslut. Det totala stödbelopp som antas vara oförenligt för dessa fyra år har beräknats till 209,9 miljoner franska franc. Detta belopp påverkar inte bedömningen av om vissa stödbelopp som den franska staten har betalat ut eller föreslår skall betalas ut till Charbonnages de France för senare år är oförenliga med bestämmelserna. Kommissionens beslut har heller ingen påverkan på eventuella fall av talan som de klagande har väckt vid nationella domstolar eller i andra instanser, rörande åtgärder som vidtagits av Charbonnages de France och som omfattas av detta beslut eller andra åtgärder, eventuellt för åren före 1994. Beslutet gäller huruvida användningen av statligt stöd till kolindustrin inom ramen för företaget Charbonnages de France är förenligt med bestämmelserna i beslut nr 3632/93/EKSG.

(7) I sin formella underrättelse till Frankrike uppmanade kommissionen även övriga medlemsstater och övriga berörda parter att lämna synpunkter. Som svar på denna uppmaning skickade Förenade kungariket i en skrivelse av den 7 maj 1999 en rad synpunkter. Dessa har skickats till Frankrike.

II. **BESKRIVNING**

II.1 **Berörda parter**

(8) De klagande bedriver en verksamhet som omfattar import och vidareförsäljning av kol på den franska marknaden.

(9) Charbonnages de France är en företagskoncern som framför allt omfattar tre offentliga industri- och affärsföretag. Det gäller det offentliga industri- och affärsföretaget Charbonnages de France (EPIC Cdf), Houillères du Bassin de Lorraine (kolfältet i Lorraine) och Houillères de Bassin du Centre et du Midi (kolfältet i Centre-Midi).

(10) EPIC Cdf grundades genom en lag om nationalisering som antogs den 17 maj 1946. Genom denna lag inrättades ett monopol på driften av gruvor med mineraliska bränslen till förmån för EPIC Cdf och kolfälten. I dekret nr 59-1036 av den 14 september 1959 fastställs ansvarsfördelningen mellan

([3]) EGT C 99, 10.4.1999, s. 9.
([4]) EGT L 267, 9.11.1995, s. 46.
([5]) EGT L 299, 12.12.1995, s. 18.
([6]) EGT L 191, 1.8.1996, s. 45.
([7]) EGT L 29, 31.1.2001, s. 45.

dessa organ. Enligt artikel 27 i dekretet skall EPIC Cdf vara ett organ för ledning, samordning, kontroll och ägande. Det skall svara för den övergripande ledningen av kolfälten och fastställa allmänna regler för hur dessa skall fullgöra sitt uppdrag. Det skall fastställa och upprätta juridiska och finansiella strukturer, och företräda kolfälten gentemot offentliga myndigheter och alla organ med befogenheter på nationell och internationell nivå. Enligt artikel 39 i samma dekret utgör kolfälten produktions-, drifts- och försäljningsenheter som bland annat har till uppgift att ansvara för förstatligade företag och gruvor och säkerställa utvinningen av kolfyndigheterna. Kolfälten är skyldiga att säkerställa finansiell balans i gruvdriften och får för detta ändamål ta upp lån under kontroll och ledning av EPIC Cdf.

(11) Övriga enheter inom företaget Charbonnages de France omfattas av olika privaträttsliga ordningar. I företagskoncernen ingår bland annat en sammanslutning för att tillvarata medlemmarnas ekonomiska intressen (CdF Energie), och industribolaget för utveckling av kolenergi och kombinerad el- och värmeproduktion (Société Industrielle pour le Développement de l'Energie charbon et de la Cogénération – Sidec).

(12) CdF Energie har monopol på kolförsäljning inom företaget Charbonnages de France. Sammanslutningen syftar främst till att i förlängningen av medlemmarnas näringsverksamhet svara för den totala försäljningen i Frankrike och i utlandet av fasta mineraliska bränslen som produceras av medlemmarna och den totala försäljningen av övriga fasta mineraliska bränslen som medlemmarna reserverar för den franska marknaden. Sammanslutningen svarar för eller ser till att andra svarar för alla transaktioner rörande köp av importerat kol, som används eller säljs i Frankrike av medlemmarna och deras direkt eller indirekt kontrollerade dotterbolag. Kolfältet i Lorraine, kolfältet i Centre-Midi, EPIC Cdf och Filianor, ett dotterbolag som helt ägs av Charbonnages de France, innehar 45,19 %, 25,95 %, 22,66 % respektive 6,20 % av kapitalet i CdF Energie. Enligt de uppgifter som lämnades av de franska myndigheterna den 8 april 1999 bildades ett nytt bolag under namnet CdF Energie SA i början av 1999, för övrigt samma datum som upplösningen av CdF Energie inleddes.

(13) Sidec är ett aktiebolag vars verksamhet består i att finansiera projekt rörande anläggningar för ång- och elproduktion med kol som huvudsakligt bränsle, samt att driva dessa anläggningar. Under den period som omfattas av detta beslut innehade Charbonnages de France 56 % av kapitalet i Sidec, delvis via ett av koncernens dotterbolag.

II.2 **Den berörda marknaden**

(14) Enligt de klagande påverkar den icke godkända användningen av statligt stöd som betalats ut till Charbonnages de France för att täcka förluster i samband med koldriften konkurrensförhållandena på marknaden för distribution och försäljning av kol till industri-, bostads- och tjänstesektorns konsumenter, med undantag för den egna förbrukningen inom Charbonnages de France och leveranserna till företaget Electricité de France och stålindustrin. Den egna förbrukningen inom Charbonnages de France, i synnerhet den som är avsedd för elproduktion till Société Nationale d'Electricité et de Thermique (SNET), utgör i själva verket en marknad som de klagande inte har tillträde till. På samma sätt levererar inga i Frankrike verksamma kolhandlare kol till stålsektorn eller till Electricité de France. De får leveranser direkt från producenterna eller via internationellt verksamma *traders*. Den marknad som de klagande beskriver utgör därmed ett marknadssegment som kännetecknas av särskilda konkurrensförhållanden inom ramen för marknaden för ångkol.

(15) År 1995 omfattade denna marknad 4 miljoner ton kol. Försäljningen till de olika sektorer som anges i punkt 14 fördelar sig som följer:

(Miljoner ton)

	Kol producerat i Frankrike	Importerat kol
Bostads- och tjänstesektorn	0,66	0,52
Industrisektorn (*)	0,93	1,87
Totalt	1,59	2,39

(*) Häri ingår inte stålindustrin, Electricité de France, och egen förbrukning för Charbonnages de France.

(16) CdF Energie har i kraft av sin ställning som agent med ensamrätt på försäljningen av fasta mineraliska bränslen som produceras inom företaget Charbonnages de France svarat för hela försäljningen av franskproducerat kol. Av 2,4 miljoner ton kol som importerades från tredje land salufördes 1 miljon ton av CdF Energie och 1,4 miljoner ton av olika handlare, däribland de klagande. År 1997 var marknaden i stort sett densamma och omfattade 3,7 miljoner ton. Av dessa hade 1,9 miljoner ton inhemskt ursprung och 1,8 miljoner ton kom från tredje land.

II.3 **De kritiserade åtgärderna**

II.3.a *Prisgarantin*

(17) Sidec ställer en koldriven värmeanläggning till sina industrikunders förfogande. Enligt avtalet skall Sidec finansiera, uppföra, driva och ansvara för dessa anläggningar för produktion av ånga och värme. Anläggningarna skall förbli i Sidecs ägo under hela avtalstiden på tio eller tolv år, med möjlighet till fem års förlängning. Under denna period skall det vara möjligt att betala av investeringen. I kombination med att Sidec ställer detta till förfogande skall Sidec ansvara för kolleveranserna till de anläggningar som ställs till avtalsparternas förfogande. Kolet levereras av CdF Energie, som har ensamrätt på koldistributionen inom Charbonnages de France.

(18) Den producerade energin faktureras av Sidec till kunderna på basis av antal förbrukade värmeenheter. Försäljningspriset för dessa värmeenheter beräknas utifrån olika faktorer, bland annat amortering, kommunal företagsskatt, försäkringar, underhåll, drift, hyra och pris på levererat bränsle, i detta fall det kol som levereras av CdF Energie.

(19) Utöver dessa tjänster innehållet avtalet mellan Sidec och Sidecs industrikunder en prisgarantiklausul. Denna klausul syftar till att garantera användarna av den energi som framställs med hjälp av kolet att priset förblir konkurrenskraftigt under hela avtalstiden. Priset fastställs i förhållande till konkurrerande bränslen, i första hand eldningsolja. Med andra ord garanterar Sidec kunderna att försäljningspriset per värmeenhet som framställs med hjälp av kol alltid skall ligga under eller motsvara priset per värmeenhet som framställs med hjälp av eldningsolja. I avtalen anges en metod för att beräkna detta referenspris.

(20) Enligt de klagande har Charbonnages de France genom detta förfarande lagt under sig en stor del av marknaden för importerat kol till industrisektorn. Med hjälp av dessa affärsmetoder har man vidare försäkrat sig om kundernas lojalitet, genom att låta dem ingå långtidskontrakt. Sidec har härigenom försäkrat sig om en marknad för förbränningsanläggningar motsvarande en miljard franska franc.

(21) En förutsättning för garantin var ursprungligen att världsmarknadspriserna på kol och tung eldningsolja var jämförbara, men gynnade kol. De första avtalen ingicks mycket riktigt i början av åttiotalet, som präglades av höga oljepriser. När den ”omvända oljeprischocken” kom 1986 gjorde den kraftiga prissänkningen på oljeprodukter att Sidec tvingades att införa prisgarantimekanismen varaktigt, eftersom priset per värmeenhet som framställts med hjälp av eldningsolja visade sig vara mer konkurrenskraftigt. Enligt de avtal som Sidec ingått ledde prisgarantin till en sänkning av de rörliga delarna av priset per värmeenhet som framställts med hjälp av kol, och framför allt till en sänkning av priset på detta bränsle.

(22) CdF Energie bär kostnaden för tillämpningen av denna prisgaranti, som gör att Sidec kan minska priset per kolvärmeenhet som faktureras till Sidecs kunder. Av resultaträkningen för CdF Energie framgår också att CdF Energie ger omfattande rabatter på sin fakturering av kol, och att en del av dessa rabatter gynnar Sidec. I bilagorna till Sidecs balans- och resultaträkning anges uttryckligen att Sidec rutinmässigt ger kunder som köper ånga prisgarantier på kol och kolväten. Dessa täcks helt av motsvarande garantier från CdF Energie, med undantag för enstaka avtal där Sidec själv bär kostnaden för tillämpningen av prisgarantin.

(I franska franc)

	1994	1995	1996	1997
Prisnedsättningar/rabatter/återbetalningar som beviljas av CdF Energie	54 219 281	58 015 980	25 354 968	18 602 297

(23) Dessa omfattande rabatter till Sidec gör i själva verket att CdF Energie säljer såväl inhemskt som importerat kol till ett pris som ligger under den internationella säljkursen för industrikol av samma typ som säljs på den konkurrensutsatta marknaden (se punkt 35). Dessa rabatter leder följaktligen till att CdF Energie säljer kol till Sidec till ett pris som understiger företagets anskaffningskostnader för importerat kol.

(24) EPIC Cdf återbetalar i sin tur till CdF Energie ett belopp motsvarande de rabatter som Sidec beviljats inom ramen för prisgarantin. Dessa belopp återfinns i resultaträkningen för CdF Energie under rubriken "Kompensation från CdF för prisgarantin". Dessa belopp tas närmare bestämt upp som rörelseintäkter, något som visar hur återkommande och vanligt detta förfarande var. I resultaträkningen för EPIC Cdf tas beloppen upp som särskilda kostnader. I bilagorna framhålls att det som avses är "att CdF täcker prisgarantier som koncernens kunder beviljats inom ramen för avtal där kunden förbinder sig att använda kol (då priset på konkurrerande energislag visar sig vara lägre) ([8])".

(I franska franc)

	1994	1995	1996	1997
Kompensation från EPIC Cdf för prisgarantin	22 466 500	35 016 000	11 000 000	10 011 701

II.3.b *Förskott till kommersiella investeringar*

(25) CdF Energie erbjuder vissa av sina kunder gratistjänster, exempelvis installation av dammsugningssystem och iordningställande av lagerutrymmen för kol. Dessa tjänster kopplas till ett köpåtagande där kunderna förbinder sig att köpa kol av CdF Energie och utgör därför en metod för att knyta kunderna till sig.

(26) Dessa gratistjänster har finansierats av EPIC Cdf, via förskott som betalats ut till CdF Energie och som 1994 uppgick till 33 139 626 franska franc ([9]). Under följande år bibehölls förskotten inom CdF Energie.

(27) Vidare bör påpekas att CdF Energie kostnadsfritt ställer värmeanläggningar till kundernas förfogande, så kallade "visningsvärmeanläggningar". Dessa värmeanläggningar ägs av CdF Energie, och finansieras av EPIC Cdf.

II.3.c *Permanenta förskott*

(28) Medlemmarna i CdF Energie bidrar ekonomiskt till den ekonomiska intressesammanslutningens verksamhet genom permanenta förskott. I början av 1994 uppgick dessa förskott till 20 446 728 franska franc, motsvarande 53 586 354 franska franc som utgjorde summan av alla förskott från medlemmarna i CdF Energie, minskat med 33 139 626 franska franc motsvarande förskotten till kommersiella investeringar. Dessa förskott har under senare år bibehållits inom CdF Energie. De permanenta förskotten har betalats ut av ledamöterna i CdF Energie proportionellt mot deras andel i den ekonomiska intressesammanslutningen.

(29) Andra belopp har från och med år 1994 bokförts som "förskott från medlemmarna" i balansräkningen för CdF Energie. Enligt Frankrike rör sig emellertid detta om belopp som sammanhänger med att CdF Energie bibehållit sitt positiva resultat. Till följd av sammanslutningens juridiska struktur tillhör resultatet de medlemmar som grundat CdF Energie. Det förhållande att största delen av resultatet bibehållits inom företaget har därför inte på sedvanligt sätt redovisats under reservposten, utan man har istället upprättat posten "förskott från medlemmarna".

([8]) EPIC Cdf, Balans- och resultaträkning 1995, kommentarer till resultaträkningen, s. 19.
([9]) CdF Energie: Balans- och resultaträkning och bilaga av den 31 december 1995, s. 28 och 29.

II.3.d *Kostnader för partihandel med kol*

(30) CdF Energie rymmer två verksamheter som företaget anser vara åtskilda, i synnerhet i företagets bokföring. Å ena sidan saluför CdF Energie fasta mineraliska bränslen som produceras inom koncernen Charbonnages de France. För dessa uppbär man provision som faktureras till koncernens dotterbolag, och som bokförs som sådan i resultaträkningen ([10]). Å andra sidan bedriver CdF Energie partihandel med kol. Denna verksamhet ligger till grund för posterna ”varuköp” och ”varuförsäljning” i resultaträkningen för CdF Energie. I första hand hänför den sig till handeln med importerat kol. CdF Energie har anpassat sin resultaträkning till dessa två huvudverksamheter, nämligen agenturverksamheten och partihandeln ([11]).

(31) Vid en kostnadsanalys för båda dessa verksamheter ([12]) framgår att partihandeln med kol inte bär den andel driftskostnader som den medför för alla andra aktörer. Man kan konstatera att vissa kostnader saknas, och istället helt belastar agenturverksamheten, där den tas upp under ”övriga driftskostnader”. Det gäller särskilt följande kostnader för år 1995:

(I franska franc)

	1995
Elektricitet, vatten, gas, tillhandahållande av kontorsutrustning och kontorsmaterial	543 535
Hyra av kontorslokaler och parkering	3 023 546
Extern personal	3 358 696
Lön och traktamenten, sociala avgifter	37 549 460

Denna metod för att fördela kostnaderna för CdF Energie leder för året 1995 till en omfattande förlust för agenturverksamheten och en vinst för partihandeln

(I franska franc)

	Intäkter	Kostnader	Resultat
Partihandel	447 845 758	420 483 327	27 362 431
Agenturverksamhet	39 618 956	62 410 011	– 22 791 055

II.4 **Grunden till den formella underrättelsen**

(32) Efter att ha granskat det inlämnade klagomålet ansåg kommissionen i sin formella underrättelse av den 9 februari 1999 att det var möjligt att de kritiserade åtgärder som beskrivs i punkterna 17–31 hade finansierats med hjälp av statligt stöd som Frankrike beviljats för att stödja kolproduktionen. Enligt kommissionen skulle EPIC Cdf inte ha kunnat betala ut kompensation för prisgarantierna och finansiera kommersiella investeringar med hjälp av förskott, utan det stöd som betalades ut av den franska staten. Såväl räkenskaperna för EPIC Cdf som de konsoliderade räkenskaperna för hela Cdf-koncernen uppvisar förluster på flera miljarder franska franc per år. Endast med hjälp av statligt stöd har det varit möjligt att formellt få räkenskaperna i balans.

([10]) Provisionen fakturerades år 1995 till HBL, HBCM, Cokes de Drocourt, Agglonord, Agglocentre och CTBR. (CdF Energie: Balans- och resultaträkning samt bilaga av den 31 december 1995, s. 43).
([11]) Se även punkt 16.
([12]) CdF Energie: Balans- och resultaträkning samt bilaga av den 31 december 1995, s. 37 till 42.

(33) När det gäller de permanenta förskotten från medlemmarna i CdF Energie, anser kommissionen att de utgör ett ekonomiskt bidrag till driften av den ekonomiska intressesammanslutningen. Förskotten har åtminstone delvis finansierats med hjälp av det statliga stödet till kolproduktionen, så till vida att medlemmarna i CdF Energie, i synnerhet de båda kolfälten, årligen uppbär statligt stöd via EPIC Cdf. Således används stöd avsett att täcka förluster i samband med driften av kolfälten delvis till att årligen finansiera driftskostnader för CdF Energie.

(34) I artikel 3 i beslut nr 3632/93/EKSG föreskrivs ett lägsta pris som skall beaktas vid beräkningen av stöd för att täcka förluster i samband med koldriften, vilket skall vara detsamma som världsmarknadspriset på kol. Av beslutet framgår även att stödet uteslutande skall förbehållas produktion av gemenskapskol. Det förefaller dock som om Sidec fått kolleveranser från CdF Energie till ett pris under världsmarknadspriset, såväl när det gäller gemenskapskol som importerat kol. Detta förfarande har endast varit möjligt tack vare det statliga stödet till kolproduktionen. Kommissionen anser också att det kan vara fråga om en dubbel överträdelse av gemenskapsrätten, framför allt genom förfarandet med prisgarantin. Detta förfarande har inte bara gjort det möjligt att sälja kol på den franska marknaden till ett pris under världsmarknadspriset, utan även tjänat till att subventionera importerat kol.

(35) Kommissionens antagande att priset på kol som CdF Energie sålde till Sidec år 1994 och under följande år låg under världsmarknadspriset, bygger huvudsakligen på en analys av uppgifter som hänför sig till 1993.

a) Kommissionen har framför allt grundat sig på en särskild rapport från Sidecs revisorer. För det räkenskapsår som löpte ut den 31 december 1993 anges att ”leveranserna från CdF Energie av det kol som krävs för Sidecs industriproduktion har legat till grund för faktureringar motsvarande ett belopp av 164 896 299 franska franc”.

b) Av det klagomål som de klagande inlämnat framgår att de kolkvantiteter som CdF Energie levererade till Sidec torde uppgå till cirka 700 000 ton för 1993. I detta sammanhang är det värt att notera att Frankrike i sin skrivelse av den 8 april 1999 uppgav att dessa leveranser uppgick till 722 300 ton för 1994, 741 200 ton för 1995 och 720 400 ton för 1996. Dessa uppgifter bekräftar följaktligen de klagandes uppskattade volym för 1993 års leveranser.

c) Med hänsyn till uppgifterna under punkterna a och b kan man uppskatta att det genomsnittliga pris som fakturerades till Sidec av CdF Energie för 1993 uppgick till cirka 235,56 franska franc per ton kol (164 896 299 franska franc för 700 000 ton kol). Detta genomsnittliga pris låg klart under världsmarknadspriset på ångkol, som i medeltal uppgick till 252,85 franska franc för 1993 ([13]). De klagande kommer till samma slutsats när de jämför de kolpriser som CdF Energie fakturerat till Sidec med bland annat de genomsnittliga priser som publicerats av Comité Professionnel du Pétrole (branchkommittén för olja) och av INSEE (det franska nationella institutet för statistik och ekonomiska studier).

(36) Kommissionen påpekar vidare att statligt stöd inte får leda till snedvridningar av konkurrensen eller diskriminering inom gemenskapen. När det gäller år 1993 har kommissionen dock konstaterat att EPIC Cdf betalade ut ett belopp på 50 680 000 franska franc till CdF Energie i form av kompensation för prisgarantier ([14]). Med ledning av de försäljningsvolymer kol som CdF Energie fakturerade till Sidec, kan man uppskatta att den kompensation som utgick till CdF Energie i form av prisgarantier uppgick till cirka 72,40 franska franc per ton (50 680 000 franska franc för 700 000 ton kol – se uppgifterna i punkt 35). Härav måste man därför dra slutsatsen att det pris som CdF Energie skulle ha fakturerat, om inte Sidec beviljats rabatter för prisgarantierna, skulle ha uppgått till 307,96 franska franc per ton, det vill säga 235,56 franska franc (det faktiska belopp som fakturerades till Sidec – se punkt 35), plus 72,40 franska franc (motsvarande rabatten för prisgarantin). Detta pris på 307,96 är klart högre än det genomsnittliga pris på 252,85 franska franc som tillämpades på världsmarknaden under 1993. Följaktligen har det stöd som gjort det möjligt att finansiera de kritiserade åtgärderna, i synnerhet kompensationen för prisgarantierna, lett till att dotterbolagen till Charbonnages de France fått en konkurrensfördel i förhållande till de klagande kolimportföretagen.

([13]) Priset på importerat ångkol från tredje land. Genomsnittligt gemenskapspris beräknat på cif-priset fritt gränsen vilket skall meddelas kommissionen inom ramen för beslut 77/707/EKSG (EGT L 292, 16.11.1977, s. 11) och 85/161/EKSG (EGT L 63, 2.3.1985, s. 20).

([14]) CdF Energie: Balans- och resultaträkning samt bilaga av den 31 december 1993, s. 3.

(37) Med hänsyn till situationen på kol- och energimarknaden såväl i Frankrike som internationellt, har kommissionen ansett att man på goda grunder kunde anta att kommissionens slutsatser rörande de priser som CdF Energie tillämpade 1993 var exakt överförbara till år 1994 och följande år.

III. **FRANKRIKES SYNPUNKTER**

(38) Enligt de franska myndigheterna har det statliga stöd som den franska staten beviljat för kolproduktion använts enligt kommissionens beslut om godkännande. När det gäller de kritiserade åtgärderna skall de ha finansierats med hjälp av avkastningen från de verksamheter i Charbonnages de France som genererar vinstmarginaler och utdelning och som bidrar till koncernens konsoliderade resultat.

(39) För övrigt har de transaktioner som genomförts av EPIC Cdf, CdF Energie och Sidec ”varit rationella ur ekonomisk synpunkt och de kan inte kritiseras med hänsyn till reglerna för statligt stöd”. När det gäller det kostnadsfria tillhandahållandet av diverse utrustning till köpare av kol, handlar det om kommersiella tjänster som är tilläggstjänster till dessa aktörers huvudsakliga tjänster, vilket är normal affärspraxis. Vad avser de permanenta förskotten från medlemmarna i CdF Energie, uppges detta vara ett normalt förfarande för en ekonomisk intressesammanslutning, som saknar kapital. De franska myndigheterna anser slutligen att systemet med prisgarantier inte i sig kan kritiseras. ”När avtalen hade ingåtts gjorde det höga priset på eldningsolja att prisgarantin framstod som en symbolisk garanti som inte var en central aspekt i valet av leverantör”. ”Detta ärende bör ses mot bakgrund av den situation som rådde i början av åttiotalet och som präglades av höga oljepriser och strävandet efter en diversifiering av energitillgångarna”. Dessutom försökte CdF Energie redan 1988, i samband med att energipriserna vände nedåt, få till stånd en omförhandling av avtalen för att göra dem mindre betungande för koncernen.

(40) De franska myndigheterna understryker slutligen att de aktuella åtgärderna haft mycket begränsade effekter på konkurrensen, tvärtemot vad kommissionen hävdar. Till stöd för detta påstående hävdar Frankrike att den relevanta marknaden inte utgörs av konsumentmarknaden inom industri-, bostads- och tjänstesektorn, med undantag för den egna förbrukningen inom gruppen Charbonnages de France och leveranserna till företaget Electricité de France och till stålindustrin. Marknaden bör utsträckas till att omfatta ångkol, och dessutom inte enbart begränsas till den franska marknaden, eftersom denna produkt saknar särskilda kännetecken och kan användas i hela världen. Enligt Frankrike bör den aktuella marknaden utsträckas till att även omfatta andra energikällor som kan användas för samma ändamål som ångkol, i detta fall gas och eldningsolja. De marknadsandelar som innehas av CdF Energie på denna utökade marknad skulle till syvende och sist vara mycket små.

IV. **SYNPUNKTER FRÅN FÖRENADE KUNGARIKET**

(41) De brittiska myndigheterna betonar bristen på insyn i finansieringen av verksamheten inom ramen för koncernen Charbonnages de France. Förbindelserna mellan i synnerhet EPIC Cdf, kolfältet i Lorraine, kolfältet i Centre-Midi, CdF Energie, Filianor och Sidec möjliggör korssubventioner mellan koncernens olika verksamheter, både genom direktfinansiering och genom att man tillhandahåller gratistjänster.

(42) Enligt Förenade kungariket tycks de uppgifter som framförs i kommissionens formella underrättelse av den 9 februari 1999 bekräfta att en del av det stöd som i princip är avsett för stöd till kolproduktionen har använts för icke godkända ändamål, som inte är förenliga med beslut nr 3632/93/EKSG och med kommissionens beslut om godkännande av stödet.

V. **BEDÖMNING**

V.1 **Bedömning av åtgärdernas karaktär av statligt stöd**

(43) I sin formella underrättelse av den 9 februari 1999 uppmanade kommissionen Frankrike att lägga fram ”en rapport om hur det affärsmässiga och finansiella arrangemang” som Charbonnages de France inrättat hade fungerat. Rapporten skulle bland annat innehålla följande uppgifter:

a) Varifrån förskotten från medlemmarna i CdF Energie härrörde.

b) Varifrån de medel härrörde som gjort det möjligt för EPIC Cdf att sedan 1994 betala ut kompensation för prisgarantin till CdF Energie.

(44) De franska myndigheterna har uppgivit att förskotten från medlemmarna inte kan härröra från statligt stöd eller statliga subventioner, som var ”öronmärkta”, utan i stället härrör från det positiva resultatet för dotterbolagen till Charbonnages de France. De franska myndigheterna har samma svar när det gäller det förhållande att EPIC Cdf betalat ut kompensation för prisgarantin. ”Transaktioner rörande dessa avtal redovisas i EPIC Cdf:s bokföring under posten extraordinära resultat och har finansierats via det positiva resultatet för EPIC:s dotterbolag”.

(45) Kommissionen konstaterar att Frankrike inte lämnar några uppgifter som kan understödja påståendet att det stöd som kommissionen beviljat för att stödja kolproduktionen var ”öronmärkt” för detta ändamål och inte heller att de medel som användes för att finansiera de kritiserade åtgärderna härrörde från det positiva resultatet för dotterbolagen till Charbonnages de France. När det gäller det stöd som kommissionen godkänt inom kolsektorn inskränker sig Frankrike till att påminna om hur stödet fördelar sig på de stödkategorier som anges i beslut nr 3632/93/EKSG. Denna fördelning återfinns i den franska statens årliga anmälningar av stödet till kolindustrin och i kommissionens beslut om godkännande, men det ger ingen upplysning om hur stödmottagaren faktiskt har disponerat stödet.

(46) Enligt artikel 4 i beslut nr 3632/93/EKSG påminner de franska myndigheterna om att stödet till kolindustrin delvis har använts för att ”täcka skillnaden mellan produktionskostnaden och försäljningspriset för de kolkvantiteter som brutits”. Förfarandet med prisgarantin är en av de faktorer som påverkar värdet av denna skillnad, eftersom rabatter och återbetalning bidrar till att sänka försäljningspriset på kol som bryts av Charbonnages de France. Det finns dock inga uppgifter som visar att en del av denna skillnad har täckts med hjälp av stöd från den franska staten, och att en annan del av denna skillnad – motsvarande minskningen av kolpriset till följd av prisgarantin – däremot har täckts med hjälp av det positiva resultatet för vissa dotterbolag till Charbonnages de France. Det förefaller tvärtom helt logiskt att anta att den sammanlagda förlusten i samband med koldriften i Frankrike har täckts med hjälp av statligt stöd, alltså även de förluster som beror på att försäljningspriset på kol sänkts till följd av att prisgarantimekanismen tillämpats.

(47) När det gäller de permanenta förskotten från medlemmarna i CdF Energie bör man komma ihåg att de betalas ut av medlemmarna i den ekonomiska intressesammanslutningen proportionellt mot var och ens deltagande. Med andra ord bidrar enbart de båda kolfälten (kolfältet i Lorraine och kolfältet i Centre-Midi) med cirka 71,14 % av dessa förskott. Det är svårt att se hur dessa båda enheter som ansvarar för brytningen av kolfyndigheterna i Frankrike, en verksamhet som varje år genererar förluster på flera miljarder franska franc, skulle ha kunnat finansiera förskotten till CdF Energie på något annat sätt än genom att finansiera dem med hjälp av statligt stöd som beviljats just för att stödja kolproduktionen.

(48) Frankrike åberopar det förhållande att Charbonnages de France är en industrikoncern vars konsoliderade räkenskaper utöver kolbrytningen omfattar andra verksamheter som genererar vinstmarginaler och utdelningar. Kompensationen för prisgarantin skall ha finansierats via avkastningen från dessa verksamheter, som bidrar till att det konsoliderade resultatet för Charbonnages de France hamnar kring 500 miljoner franska franc varje år.

(49) Eftersom man åberopar konsolideringsbegreppet i syfte att presentera resultatet för en koncern bestående av olika företag som om dessa utgjorde en enda enhet, anser kommissionen att resultatet från de verksamheter som går med vinst först borde räknas av från det negativa resultatet för de av gruppens verksamheter som går med förlust. Om man tar fasta på det argument Frankrike åberopar, bör man vid analysen av behovet av statligt stöd för att täcka förluster i samband med kolbrytningen beakta det konsoliderade resultatet, det vill säga efter det att den konsoliderade koncernens sammanlagda intäkter belastats med samma koncerns totala kostnader. Frankrikes ståndpunkt är härvidlag inkonsekvent. När det gäller förluster i samband med kolproduktionen skall enligt Frankrike konsolideringen av räkenskaperna, och det påföljande täckandet av underskottet för vissa dotterbolag med hjälp av vinsten från andra dotterbolag, endast tillämpas på det underskott som är ett resultat av kompensationen för den prisgaranti som bekostades av EPIC Cdf.

(50) Enligt kommissionens formella underrättelse framgår det vidare tydligt av räkenskaperna för Charbonnages de France att EPIC Cdf inte skulle ha varit i stånd att betala ut kompensation för prisgarantin och finansiera kommersiella investeringar via förskott, utan statligt stöd från den franska staten. Såväl räkenskaperna för EPIC Cdf som de konsoliderade räkenskaperna för koncernen Charbonnages de France uppvisar förluster på flera miljarder franska franc per år. Det framgår tydligt av räkenskaperna för 1995 att det endast är tack vare statligt stöd som det är möjligt att uppnå formell balans i räkenskaperna. År 1995 hade Charbonnages de France en årsomsättning på 8 270 miljarder franska franc. Det konsoliderade nettoresultatet för hela koncernen uppgick till ett negativt belopp på 4 167 miljarder franska franc, vilket motsvarar drygt halva omsättningen. Enligt Charbonnages de France gjorde det gradvis minskade statliga stödet ”att koncernen, som under de båda senaste åren hade stabiliserat sin finansiella skuldsättning, inte kunde bibehålla denna utveckling. Skuldsättningen ökade därför kraftigt under 1995, och överskred 29 miljarder franc. Detta medförde extra finansiella avgifter som i sin tur försämrade resultatet”. Kommissionen anser därför att koncernen Charbonnages de France för sin fortsatta verksamhet och överlevnad är beroende av att den franska staten betalar ut statligt stöd till kolindustrin. Finansieringen av de förfaranden som nämns ovan kan därför inte ha något annat ursprung än detta stöd.

(51) Med hänsyn till det ovanstående anser kommissionen att de belopp som EPIC Cdf betalat ut till CdF Energie i form av kompensation för prisgarantin, belopp som CdF Energie i sin tur betalat ut till Sidec, motsvarande 78 494 201 franska franc, härrör från det statliga stöd som den franska staten varje år betalat ut för att täcka förluster i samband med koldriften.

(52) Kommissionen anser också att de belopp för kommersiella investeringar som finansierats genom förskott från EPIC Cdf till CdF Energie, motsvarande 33 139 626 franska franc, härrör från det statliga stöd som den franska staten varje år betalat ut för att täcka förluster i samband med koldriften. Med tanke på att förskotten till CdF Energie haft permanent karaktär, bör hela beloppet på 33 139 626 franska franc anses härröra från det statliga stöd som årligen betalats ut av Frankrike.

(53) Kommissionen anser slutligen att de permanenta förskotten till CdF Energie, dels från EPIC Cdf och dels från de båda kolfälten i Lorraine och Centre-Midi, även de härrör från det statliga stöd Frankrike betalat ut för att täcka förluster i samband med kolbrytningen. Medlemmarna i CdF Energie bidrar till den ekonomiska intressesammanslutningens drift i förhållande till sitt deltagande. Härav följer att förskotten från EPIC Cdf och kolfälten i Lorraine och Centre-Midi motsvarar 93,8 % av de sammanlagda förskotten från medlemmarna i CdF Energie, det vill säga totalt 19 179 031 franska franc. Med tanke på att förskotten till CdF Energie haft permanent karaktär, bör hela beloppet på 19 179 031 franska franc anses härröra från det statliga stöd som årligen betalats ut av Frankrike.

V.2 **Bedömning av det statliga stödets förenlighet**

V.2.a *Stödet till kolindustrin i Frankrike*

(54) I överensstämmelse med artikel 8 i beslut nr 3632/93/EKSG anmälde Frankrike den 9 december 1994 en plan för driftsinskränkningar enligt de alternativ som utarbetats inom ramen för den nationella kolpakt som undertecknats mellan Charbonnages de France och de fackliga organisationerna. Denna plan för driftsinskränkningar föreskriver en successiv nedläggning av kolbrytningen fram till år 2005. De akuta sociala och regionala problemen har gjort det omöjligt för de franska myndigheterna att hålla tidsplanen till 2002, vilket i beslut nr 3632/93/EKSG fastställts som slutdatum för nedläggningen. En successiv nedläggning under en tioårsperiod bör göra det möjligt att mildra de sociala och regionala problem som är särskilt kännbara i regioner som sedan många år varit drabbade av tillbakagången inom kolindustrin. I sitt beslut 95/465/EKSG bedömde kommissionen att planen uppfyllde de villkor och kriterier som föreskrivs enligt beslut nr 3632/93/EKSG.

(55) Enligt artikel 9 i beslut nr 3632/93/EKSG anmälde Frankrike till kommissionen det stödbelopp man årligen avsåg att bevilja kolindustrin. Kommissionen godkände ([15]) för åren 1994 till 1997 att stöd för driftsinskränkningar beviljades enligt artikel 4 i beslut nr 3632/93/EKSG, samt att stöd för att täcka extraordinära kostnader beviljades enligt artikel 5 i detta beslut. Kommissionen godkände vidare för åren 1994 till 1996 att stöd beviljades för forskning och utveckling enligt artikel 6 i beslut nr 3632/93/EKSG. I sin granskning har kommissionen bedömt om dessa åtgärder är förenliga med planen för driftsinskränkningar, enligt anmälan till kommissionen av den 9 december 1994.

(56) Det är därför lämpligt att undersöka om det stöd som utgått inom ramen för tillämpningen av förfarandet med prisgarantin, de kommersiella investeringarna och de permanenta förskotten till CdF Energie, uppfyller de villkor och kriterier som föreskrivs i beslut nr 3632/93/EKSG, och de mer detaljerade villkoren i beslut 95/465/EKSG, 95/519/EKSG, 96/458/EKSG och 2001/85/EKSG. Om så inte är fallet måste kommissionen dra slutsatsen att Charbonnages de France använt detta stöd för ändamål som strider mot tillämpliga bestämmelser inom detta område.

(57) I detta avseende framgår att det stöd som använts inom ramen för de kritiserade åtgärderna i alla händelser inte uppfyller de villkor som fastställts för beviljande av stöd för att täcka extraordinära kostnader. Kostnaderna tillhör nämligen ingen av de utgiftskategorier som anges i bilagan till beslut nr 3632/93/EKSG, och inte heller de i detalj redovisade kostnader som uttryckligen nämns i kommissionens beslut om godkännande för Frankrike att årligen betala ut stöd till kolindustrin. De stöd som föreskrivs enligt artikel 5 i beslut nr 3632/93/EKSG begränsas nämligen strikt till att täcka kostnader som saknar anknytning till den aktuella produktionen (ärvda åtaganden). Det är dessutom uppenbart att det stöd som beviljats inom ramen för dessa förfaranden inte uppfyller de mål och kriterier som föreskrivs i artikel 6 i detta beslut vad avser beviljande av stöd till forskning och utveckling.

(58) Återstår följaktligen att undersöka om det stöd som använts av Charbonnages de France inom ramen för tillämpningen av förfarandet med prisgarantin, de kommersiella investeringarna och de permanenta förskotten kan anses vara förenligt med artikel 4 i beslut nr 3632/93/EKSG, och ha använts av Charbonnages de France enligt denna bestämmelse.

V.2.b *Världsmarknadspriset på kol*

(59) Enligt artikel 4.1 i beslut nr 3632/93/EKSG, i vilken hänvisas till bestämmelserna i artikel 3.1 i detta beslut, skall stöd för driftsinskränkningar vara avsett att täcka skillnaden mellan produktionskostnaderna och ett försäljningspris på kol som de avtalsslutande parterna fritt har avtalat under hänsynstagande till villkoren på världsmarknaden. I artikel 3.1 i detta beslut fastställs följaktligen det maximala tillåtna stödbeloppet. Enligt vad som anges i punkt 23 ledde de omfattande rabatter som Sidec beviljades till att CdF Energie sålde kol till ett pris under gällande världsmarknadspris. Dessa rabatter finansierades således med hjälp av stöd, som till viss del översteg det tillåtna maximala stödbelopp som föreskrivs i artikel 3.1 i beslut nr 3632/93/EKSG.

(60) Kommissionen noterar i detta sammanhang att Frankrike inte har lagt fram ett enda argument för att motsäga de uppgifter som gjorde att kommissionen i sin formella underrättelse ansåg att CdF Energie under perioden 1994–1997 levererade kol till Sidec (såväl gemenskapskol som importerat kol) till ett pris under världsmarknadspriset. De franska myndigheterna verkar tvärtom i sin skrivelse av den 8 april 1999 bekräfta det antagande som kommissionen gjorde i sin formella underrättelse. Frankrike talar där om ”avarterna av ett förfarande som blivit olämpligt”, och nämner bland annat att ”redan 1988, då energipriserna vände nedåt, krävde ledningen för Charbonnages de France att CdF Energie skulle försöka få till stånd en omförhandling av avtalen för att göra dem mindre betungande för koncernen. På begäran av CdF Energie föreslog Sidec kunderna att se över avtalsvillkoren. Många kunder vägrade och vissa accepterade att inleda diskussioner”.

(61) Kommissionen vill i detta sammanhang påminna om en formulering i den formella underrättelsen, vilken lyder: ”Följaktligen och med hänsyn till kommissionens kännedom om ärendet, anser kommissionen att den ekonomiska intressesammanslutningen för budgetåren 1994, 1995 och 1996

([15]) Se punkt 6.

verkligen levererade kol (gemenskapskol och importerat kol) på gemenskapsmarknaden till ett pris under världsmarknadspriset, och detta tack vare det stöd som CdF beviljats under tidigare angivna omständigheter. Om de klagandes påståenden inte motsägs av de franska myndigheterna på ett sätt som gör att kommissionen kan sluta sig till att klagomålet saknar grund, kommer kommissionen att dra slutsatsen att det är fråga om en icke godkänd användning av stöd som kommissionen ursprungligen beviljat för att täcka produktionskostnader för gemenskapskol (Artikel 4 Stöd till driftsinskränkning)". Vid en genomläsning av den formella underrättelsen framgår vidare att de argument som legat till grund för att kommissionen bedömt att de priser som Sidec fakturerades låg under världsmarknadspriset på kol, har redovisats och analyserats mycket ingående i denna skrivelse. Man måste konstatera att Frankrike inte har lämnat någon information om de priser som under 1994 och följande år fakturerades för kolleveranser från CdF Energie till Sidec. Tvärtom innehåller Frankrikes skrivelse av den 8 april 1999 ett tyst medgivande av att CdF Energie faktiskt sålde kol till Sidec till priser under världsmarknadspriset, vilket redan påpekats i punkt 60. Frankrike försöker snarare rättfärdiga detta handlande, bland annat genom att hävda att det inte har orsakat någon konkurrenssnedvridning som varit till skada för de klagande.

(62) Kommissionen påpekar att den inte på samma sätt som för 1993 själv har kunnat beräkna det genomsnittliga årliga priset på det kol som CdF Energie sålde till Sidec 1994 och följande år. Ingen särskild rapport från revisorerna lämnades in till handelsdomstolens kansli i Paris för dessa år, rörande Sidecs verksamhet. Med hänsyn till situationen på kol- och energimarknaden, såväl i Frankrike som internationellt, bör man dock anse att de slutsatser som kommissionen har dragit när det gäller de priser som CdF Energie tillämpade under 1993 även är giltiga för åren 1994 till 1997 (se punkt 35–37). I detta sammanhang bör påpekas att de olika affärsmetoder och finansiella dispositioner som tillämpades under 1994 och följande år, enligt vad som framgår av ekonomiska redovisningar och årsöversikter för Charbonnages de France är identiska med dem som tillämpades under föregående år. Man måste därför dra slutsatsen att CdF Energie under 1994 och följande år sålde kol till Sidec till ett pris under säljkursen för industrikol av samma typ som såldes på den konkurrensutsatta marknaden.

(63) Man måste vidare anse att inte bara det stöd som CdF Energie använde för att täcka rabatter i anslutning till prisgarantin, utan även det som användes för kommersiella investeringar och för de permanenta förskotten till CdF Energie, ledde till att Charbonnages de France tillämpade leveranspriser på kol som låg under priserna på kol av motsvarande kvalitet från tredje land. Det var i själva verket samtliga dessa förfaranden som, när de tillämpades i kombination och finansierades med hjälp av statligt stöd, gjorde det möjligt för CdF Energie att tillämpa priser som låg under referenspriset på kol på världsmarknaden. I artikel 3.1 tredje strecksatsen i beslut nr 3632/93/EKSG föreskrivs emellertid att stödbeloppet inte får leda till att leveranspriserna på kol från gemenskapen hamnar under priserna på kol av motsvarande kvalitet från tredje land. Man måste därför anse att det stöd som använts för samtliga av dessa kritiserade förfaranden har betalats ut i strid med denna bestämmelse.

V.2.c *Stöd till importerat kol*

(64) Största delen av kolleveranserna till Sidec importeras från tredje land av CdF Energie. Till följd av undertecknandet av den nationella kolpakten 1994, som föreskriver en successiv nedläggning av kolbrytningen fram till år 2005, har den inhemska produktionen stadigt minskat. Kolleveranserna från CdF Energie till Sidec har därför endast kunnat genomföras genom att det inhemska kolet i allt högre utsträckning kompletterats med importerat kol. Enligt Frankrikes skrivelse av den 8 april 1999 fördelar sig de kolkvantiteter som CdF Energie sålt till Sidec på följande vis mellan inhemskt och importerat kol:

(Miljoner ton)

	1994	1995	1996	1997
Inhemskt kol	216,0	226,5	228,5	144,1
Importerat kol	506,3	514,7	491,9	428,5
Totalt	722,3	741,2	720,4	572,6

(65) Den kompensation som EPIC Cdf betalat ut för prisgarantin har följaktligen utgått till CdF Energie för dess kolförsäljning till Sidec, utan åtskillnad mellan inhemskt och importerat kol. På samma sätt har det stöd som använts för kommersiella investeringar och det stöd som använts för permanenta förskott till CdF Energie gjort det möjligt att utan åtskillnad stödja företagets båda verksamheter, det vill säga å ena sidan agenturverksamheten i anslutning till saluföringen av de bränslen som produceras inom ramen för Charbonnages de France, och å andra sidan partihandeln med kol, som i första hand är knuten till försäljningen av importerat kol.

(66) Det förhållande att partihandeln resulterade i en vinst, enligt bilagorna till resultaträkningen för CdF Energie, samtidigt som agenturverksamheten resulterade i en omfattande förlust (se punkterna 30 och 31), kan under inga omständigheter vara ett tecken på att stödet uteslutande använts för den sistnämnda, förlustbringande verksamheten, och följaktligen för inhemskt kol. Av bilagorna till resultaträkningen framgår att partihandeln inte bär den andel driftskostnader som den medför hos varje annan aktör, vilket leder till att resultatet för denna verksamhet förbättras och inte återspeglar de verkliga förhållandena. Man måste dessutom notera att kompensationen för prisgarantin finns angiven just i bilagorna till resultaträkningen, under en rubrik som hänför sig till partihandeln.

(67) Det råder dock ingen tvekan om att stöd som medlemsstaterna får bevilja enligt beslut nr 3632/93/EKSG endast är förbehållet gemenskapskol. Man kan i det sammanhanget exempelvis peka på det andra skälet i detta beslut där det påpekas att ”utöver konkurrensen från råolja och naturgas har trycket ökat från kol importerat från tredje land”. Denna formulering utesluter varje tanke på subventionering av kol som produceras i tredje land. Det skulle för övrigt strida mot den rättsliga grunden i beslut nr 3632/93/EKSG att inte motsätta sig ett stöd som härrör från offentliga medel för att främja importerat kol, samtidigt som detta kol redan är mer konkurrenskraftigt än gemenskapskolet.

(68) Vidare framgår tydligt av den driftsinskränkningsplan som Frankrike 1994 anmälde till kommissionen och av det statliga stöd som efter detta datum årligen anmälts till kommissionen att det stöd som den franska staten betalat ut till kolindustrin enbart skall gå till inhemsk kolproduktion. Det stöd som Charbonnages de France använt för partihandeln har följaktligen inte använts enligt bestämmelserna i beslut nr 3632/93/EKSG, och detta oavsett vilket pris på importerat kol som Sidec debiterats.

(69) Stöd som har beviljats enligt artikel 4 i beslut nr 3632/93/EKSG skall dessutom enligt artikel 2.1 andra strecksatsen i detta beslut bidra till att lösa sociala och regionala problem i samband med nedläggning eller driftsinskränkning vid produktionsenheter. Det stöd som har använts till kompensation för prisgarantin, och det stöd som använts till kommersiella investeringar och permanenta förskott, hänger istället samman med utvecklingen av den kommersiella verksamhet som bedrivs av CdF Energie. Med tanke på att kolbrytningen i Frankrike successivt minskar sedan 1994 har detta stöd i särskilt hög grad bidragit till att utveckla den partihandel med importerat kol som CdF Energie bedriver. Kommissionen konstaterar följaktligen att en del av det stöd som den franska staten betalat ut till Charbonnages de France inte har använts enligt de mål som låg till grund för kommissionens godkännande av detta stöd.

V.2.d *Snedvridning av konkurrensen*

(70) Enligt fjärde skälet i punkt I i beslut nr 3632/93/EKSG, får stödet till kolindustrin inte störa den gemensamma marknadens funktion. I fjärde och femte skälen i punkt III i detta beslut påpekas för övrigt att gemenskapen skall säkerställa att normala konkurrensvillkor upprättas, vidmakthålls och iakttas. Mot denna bakgrund skall gemenskapen se till att stödet inte gör någon åtskillnad mellan gemenskapens kolproducenter, köpare eller konsumenter.

(71) Man måste dock konstatera att själva förfarandet med prisgarantin – vars tillämpning visar sig ha finansierats med hjälp av statligt stöd – var av den art att det skapade konkurrenssnedvridningar som strider mot gemenskapsmarknaden. Förfarandet riskerade att uppmuntra CdF Energie att tillämpa kolpriser som låg under världsmarknadspriset på kol, och fick också mycket riktigt den effekten. En detaljerad analys av vissa uppgifter rörande 1993 föranledde bland annat kommissionen att skicka

en formell underrättelse till Frankrike och visar mycket tydligt vilka kvantitativa konkurrensfördelar detta förfarande innebar för Charbonnages de France (se punkt 35). Eftersom de klagande inte kunde erbjuda samma kundkrets lika förmånliga kolleveransvillkor som Charbonnages de France, trängdes de följaktligen ut från en väsentlig del av den relevanta marknad som beskrivs i punkt 14–16.

(72) Det framgår vidare av resultaträkningen för CdF Energie att detta företag skulle ha drabbats av omfattande förluster utan den kompensation för prisgarantin som betalades ut av EPIC Cdf. De belopp som betalades ut i form av kompensation för prisgarantin gjorde det följaktligen möjligt att säkerställa ett livskraftigt CdF Energie, och även bygga upp reserver som inte återbetalades till de medlemmar som grundat CdF Energie. CdF Energie förfogade på detta sätt över egna medel som gjorde det möjligt för intressesammanslutningen att finansiera en del av sin verksamhet utan att behöva skaffa fram extern finansiering.

(I franska franc)

	1994	1995	1996	1997
Kompensation från EPIC CdF för prisgarantin	22 466 500	35 016 000	11 000 000	10 011 701
Rörelseresultat för CdF Energie	19 166 016	7 630 970	9 131 843	12 272 171
Årsresultat för CdF Energie	15 282 831	4 571 376	8 066 887	12 627 687

(73) Förfarandet med prisgarantin, liksom de kommersiella investeringarna och de permanenta förskotten från medlemmarna gjorde alltså att CdF Energie kunde fortsätta att utöka sin verksamhet inom området för distribution av importerat kol i Frankrike, varigenom företaget 1997 uppnådde 61 % av de relevanta marknadsandelarna. När det särskilt gäller de kommersiella investeringarna verkar det som om dessa beviljades till förmån för kolkonsumenter vars behov inte gjorde det motiverat att upprätta ett prisgarantiavtal.

(74) I avtalen mellan Sidec och kunderna tillförsäkras Sidec dessutom ensamrätt på kolleveranser under en period av tio eller tolv och rentav femton år, om avtalet förlängs. Denna metod för att knyta kunderna till sig, som gjorde det möjligt för Charbonnages de France att lägga under sig en stor del av den relevanta marknaden, skulle förvisso ha varit ineffektiv om Sidecs kunder inte hade erbjudits en garanti för att priset per kolvärmeenhet aldrig skulle överstiga priset per oljevärmeenhet under hela avtalstiden. Sådana fördelar kan naturligtvis få en kund att binda sig för en dylik period, när kunden i vanliga fall bara binder sig för högst ett år.

(75) Frankrike kan inte rimligen åberopa det förhållande att syftet med dessa avtal inte var att ge CdF Energie möjlighet att lägga under sig marknaden för kolförsäljning, utan att bekämpa oljeenergins dominerande ställning. Kommissionen bör inskränka sig till att konstatera hur dessa metoder påverkat konkurrensen mellan de aktörer som handlar med importerat kol, eftersom avsikterna hos Charbonnages de France i detta avseende saknar relevans. Dessutom är det uppenbart att själva det faktum att Charbonnages de France erbjöd Sidecs kunder förmånliga villkor i syfte att konkurrera med oljan var något som utövade tryck på konkurrenterna till CdF Energie, som även de levererade kol på den relevanta marknaden.

(76) De franska myndigheterna försöker förminska den dominerande ställning CdF Energie skaffat sig, genom att hävda att marknaden för industrivärmeanläggningar är alltför begränsad och att den bör utsträckas till att omfatta marknaden för ångkol, och rentav andra energikällor (se punkt 40). Kommissionens analys bör vidare gå utanför Frankrikes territorium, eftersom kol används i hela världen. Kommissionen kan inte godkänna denna argumentation. Det är värt att erinra om att vissa franska kunder, framför allt SNET och Electricité de France, är låsta marknader som de facto inte är öppna för konkurrens, och följaktligen inte kan inkluderas i den relevanta marknaden. Dessutom visar inte Frankrike på något sätt hur denna definition av den relevanta marknaden kan tänkas påverka granskningen av eventuella konkurrenssnedvridningar som Charbonnages de France orsakat till skada för de klagande.

VI. **SLUTSATSER**

(77) Med hänsyn till det föregående anser kommissionen att den kompensation för prisgarantierna som EPIC Cdf betalat ut till CdF Energie, de förskott som EPIC Cdf betalat ut för kommersiella investeringar och de ständiga förskotten från medlemmarna i CdF Energie, har finansierats med hjälp av statligt stöd som den franska staten beviljat Charbonnages de France för kolproduktion. Stödåtgärderna för 1994 uppgår till 74 785 157 franska franc, motsvarande 22 466 500 franska franc i form av kompensation för prisgarantier, 33 139 626 franska franc för förskott till kommersiella investeringar och 19 179 031 franska franc för permanenta förskott. De stödåtgärder som avser kompensation för prisgarantier för 1995, 1996 och 1997 uppgår till 35 016 000, respektive 11 000 000 och 10 011 701 franska franc. Det totala aktuella stödet uppgår således till 130 812 858 franska franc.

(78) Detta stöd måste anses vara oförenligt med bestämmelserna i beslut nr 3632/93/EKSG, eftersom det inte uppfyller de kriterier och villkor som föreskrivs i detta beslut för att vara förenligt med en väl fungerande gemensam marknad. Framför allt har stödet inte beviljats under strikt iakttagande av å ena sidan kommissionens beslut om godkännande av den driftsinskränkningsplan som de franska myndigheterna lagt fram inom ramen för den nationella kolpakten, och å andra sidan kommissionens beslut om godkännande för Frankrike att bevilja årligt stöd till kolindustrin. Man måste därför dra slutsatsen att detta stöd har använts för andra ändamål än det ändamål för vilket stödet kunde godkännas, och hade godkänts, enligt beslut nr 3632/93/EKSG.

(79) Följaktligen måste stödbeloppen för åren 1994, 1995 och 1996 om sammanlagt 120 801 157 franska franc (18 416 018 euro) återbetalas till den franska staten av Charbonnages de France. För dessa år har kommissionen godkänt samtliga stöd som anmälts av Frankrike. Enligt artikel 9.5 i beslut nr 3632/93/EKSG skall de summor som skall återbetalas av Charbonnages de France ses som en onormal fördel i form av ett oberättigat tillskott av likvida medel och skall som sådant återbetalas av stödmottagaren till marknadsmässig ränta. Räntan beräknas från den dag det stöd som årligen beviljades av den franska staten, omfattande de belopp som skall återbetalas av Charbonnages de France, betalades ut till det stödmottagande företaget.

(80) Stödet för år 1997 godkändes av kommissionen med förbehåll för ett preliminärt belopp på 35 miljoner franska franc (5 335 716 euro). Kommissionen skulle fatta beslut om detta belopp efter att ha granskat de klagomål som är föremål för detta beslut. Med hänsyn till vad som tidigare sagts kan kommissionen godkänna ett stödbelopp på 24 988 299 franska franc (3 809 442 euro), medan resterande belopp på 10 011 701 franska franc (1 526 274 euro) som täcker kompensationen för prisgarantierna för detta år måste anses vara oförenligt med bestämmelserna i beslut nr 3632/93/EKSG. I händelse att detta belopp har betalats ut till Charbonnages de France innan kommissionen fattat beslut om godkännande, måste det anses utgöra en onormal fördel i form av ett oberättigat tillskott av likvida medel och som sådant återbetalas av stödmottagaren till marknadsmässig ränta. Räntan måste om så är fallet beräknas från den dag stödet, omfattande den kompensation som använts för att täcka prisgarantin, betalades ut till det stödmottagande företaget.

(81) När det gäller åren 1998 till 2001 har kommissionen godkänt det stöd som Frankrike anmält till förmån för kolindustrin, med förbehåll för ett preliminärt belopp på 45 miljoner franska franc (6 860 206 euro) för vart och ett av åren 1998, 1999 och 2000, enligt beslut 2001/85/EKSG ([16]) och 2001/58/EKSG ([17]), och 10 miljoner franska franc (1 524 490 euro) för år 2001 enligt beslut 2001/678/EKSG ([18]). Enligt dessa beslut skall kommissionen besluta om dessa belopp med beaktande av resultatet från granskningen av det klagomål som är föremål för detta beslut. På grundval av ovanstående resonemang måste man anse att en del av dessa stödbelopp är avsedd att användas – eller har använts innan kommissionen fattat något beslut – för kompensation av de prisgarantier som betalats ut av EPIC Cdf till CdF Energie och av CdF Energie till Sidec för dessa år. Det framgår i detta sammanhang av de franska myndigheternas skrivelse av den 8 april 1999 att tretton avtal med prisgarantiklausuler fortfarande löpte vid denna tidpunkt. Frankrike uppmanas därför att till kommissionen anmäla de kompensationsbelopp för prisgarantier som betalats ut av EPIC Cdf till CdF Energie och av CdF Energie till Sidec för dessa år. På grundval av dessa uppgifter kommer kommissionen att kunna fatta ett slutgiltigt beslut om de stödbelopp som anmälts av Frankrike för åren 1998 till 2001 och som inte har godkänts.

([16]) EGT L 29, 31.1.2001, s. 45.
([17]) EGT L 21, 23.1.2001, s. 12.
([18]) EGT L 239, 7.9.2001, s. 35.

(82) Kommissionen uppmanar Frankrike att vidta de åtgärder som krävs för att följa detta beslut. Det framgår i detta sammanhang av de franska myndigheternas skrivelse av den 8 april 1999 att de avtal som innehåller en prisgarantiklausul löper ut senast under 2006. Man bör påminna sig att de olika förfaranden som beskrivits i detta beslut, i synnerhet förfarandet med en prisgaranti för vilken en kompensation utgår från EPIC Cdf till CdF Energie och från CdF Energie till Sidec, har orsakat konkurrenssnedvridningar (se punkt 70–76). Frankrike uppmanas följaktligen att vidta lämpliga åtgärder för att dessa förfaranden skall upphöra, vilka finansieras med hjälp av statligt stöd som den franska staten har beviljat Charbonnages de France för kolproduktion.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Statligt stöd från Frankrike till kolindustrin som har använts eller som skall användas till kompensation för prisgarantier och förskott till investeringar och som betalas ut av det offentliga industri- och affärsföretaget Charbonnages de France (EPIC Cdf) till den ekonomiska intressesammanslutningen CdF Energie (CdF Energie), samt stöd som används till permanenta förskott från medlemmarna i CdF Energie, till ett sammanlagt belopp av 19 942 292 euro, är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

1. Frankrike skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från koncernen Charbonnages de France återkräva det stöd som avses i artikel 1 för åren 1994, 1995 och 1996, motsvarande totalt 18 416 018 euro.

2. Stödet skall återkrävas utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut. Det stöd som skall återkrävas skall innefatta marknadsmässig ränta som löper från den dag stödet stod till stödmottagarens förfogande till den dag det har återbetalats.

Artikel 3

1. Frankrike är bemyndigat att för år 1997 bevilja sin kolindustri ett extra driftsinskränkningsstöd utöver det som godkändes genom beslut 2001/85/EKSG, till ett belopp av 3 809 442 euro. Det resterande stödbelopp som kommissionen skulle besluta om i enlighet med artikel 1 a i ovan angivna beslut, motsvarande 1 526 274 euro, får följaktligen inte verkställas.

2. Om det belopp på 1 526 274 euro som avses i punkt 1 har betalats ut av Frankrike till Charbonnages de France innan kommissionen fattat beslut, skall återbetalning ske enligt de villkor som anges i artikel 2.2.

Artikel 4

Beviljandet av det stöd som förklarats oförenligt enligt detta beslut skall upphöra så snart beslutet har delgivits Frankrike.

Artikel 5

1. Frankrike skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

2. När det gäller stödet till förmån för kolindustrin för åren 1998, 1999, 2000 och 2001, skall Frankrike inom femton vardagar från delgivningen av detta beslut anmäla de kompensationsbelopp för prisgarantier som EPIC Cdf betalat ut till CdF Energie för dessa år.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till Republiken Frankrike.

Utfärdat i Bryssel den 9 april 2002.

På kommissionens vägnar
Loyola DE PALACIO
Vice ordförande